

Om een kostbare verbondenheid

DATUM	2 mei 2021
VOORGANGER	Jan Groot
LEZINGEN	Handelingen 9, 26-31
EVANGELIE	Johannes 15, 1-8

OVERWEGING

Aansluiten of uitsluiten.

Vind ik aansluiting, of word ik uitgesloten?

Dat zijn vragen die we bij onszelf tegen kunnen komen.
Aansluiting of uitsluiting, het is een tegengesteld tweetal met veel invloed in ons sociale leven.

Bijvoorbeeld

'Hoe zal het gaan in die nieuwe buurt, op mijn nieuwe werk?'

'Kan ik als student mijn draai vinden in die andere stad?'

'Hoe zal het gaan in het bejaardencentrum? Vind ik er aansluiting?'

'Gaat mijn kind, mijn kleinkind het op die nieuwe school redden, en weer wat vriendjes krijgen?'

Als ze hem maar niet weer gaan pesten!'

En iemand in de krant zegt:

'ik, met mijn allochtone achternaam,

ik sta bij sollicitaties steeds weer op achterstand.

Ik word er wanhopig van'.

Vul maar aan, noem maar op, voorbeelden genoeg.

Contact, verbondenheid, een 'wij' om bij te horen,
het is op tal van manieren van het grootste belang,
ook of juist in een samenleving waarin we sterk hechten
aan ieders individuele ontplooiing.

Wat een geluk als je regelmatig verbondenheid mag ondervinden!

En wat kan het zeer doen als je dichtbij huis steeds weer
de gevolgen van *kleine* sociale uitsluiting ondervindt.

In groter verband of op heel brede schaal
zijn er de gestalten van de *grote* uitsluiting,
met alle geweld en intimidatie van dien.

Daar hoort een heel arsenaal aan harde woorden bij:

achterstelling, slavernij, apartheid, homofobie,

etnisch profileren, holocaust, genocide, en zo meer, en zo voort.

De thematiek is van alle tijden en culturen,
en in de bijbel speelt het natuurlijk ook.
Ik ga daarvoor met jullie terug
naar het verhaal uit het boek Handelingen van deze zondag.
We zien daar het gebeuren rond de figuur van Saulus.
Hij heeft onder de eerste christenen in Jerusalem
een heel slechte reputatie.
Hij heeft de moord – door steniging – op Stefanus goedgekeurd,
en is daarna een ware hetze tegen de jonge kerk begonnen.
Als hij op weg is om ook in Damascus
de aanhangers van de Weg van Jezus gevangen te nemen,
slaat hij door een hemels licht blind tegen de grond,
en een stem vraagt: “Saul, Saul, waarom vervolg je mij?”.
Die stem, die gewetensvraag is voor alle daders
van uitsluitingsgeweld, groot en klein:
“Waarom? Waarom doe je dit? Wat heb je van mij te vrezen?”

Na een paar dagen bij de leerlingen in Damascus
verandert Saulus in een uitgesproken leerling van Jezus,
en krijgt de handen opgelegd, hij wordt ‘gewijd’.
Zijn ogen zijn geopend.
Maar als hij daarna terugkomt in Jerusalem
vindt hij geen aansluiting.
Die beruchte vervolger, daar keken ze wel voor uit.
Het kon er bij hen niet in dat nou net die Saulus
een leerling van Jezus was geworden.
Er is dan iemand die hem onder zijn hoede neemt, Barnabas,
‘zoon van de vertroosting’ wil die naam zeggen.
Via Barnabas krijgt Saulus toch aansluiting en toegang,
en kan hij zijn verhaal doen.
Als hij dan vervolgens in Jerusalem heel vrijmoedig Jezus gaat verkondigen,
moet hij zelf vrezen voor een aanslag op zijn leven.
Hij krijgt een koekje van een deeg dat hij heel goed heeft gekend.
De rollen zijn omgekeerd.
De broeders brengen dan hun vroegere vervolger in veiligheid!

Ik vertel het verhaal van Saulus zo uitgebreid omdat het zo heftig is én zo hoopvol.
Het gaat over het eeuwige thema van blind geloofsfanatisme
en het bijbehorende fysiek of verbaal geweld,
én over een grondige ommekeer, een nieuwe roeping.
Mooi vind ik in het verhaal de rol van Barnabas:
hij vertrouwt de nieuwe Saulus en neemt hem onder zijn hoede.
Wat is het altijd weer kostbaar als er mensen je pad kruisen
die je onder hun hoede nemen, en je zo toch aansluiting geven.

Daarmee - ik realiseer het me - is lang niet alles gezegd
over het grote en vaak harde thema van uitsluiting en aansluiting,
en alles wat daar bij kan horen.

Voor nu en op deze plek gaat het me vooral
om de inspiratie en de geloofsdynamiek.

In Jezus volgen we iemand die inclusief denkt en doet;

Hij haalt steeds weer randfiguren terug in de kring,
vrouwen ziet hij staan.

Hij geeft mensen hun waardigheid terug!

Hij is er zelf ondergegaan aan het geweld van zijn tegenstanders.

'Ik ben de wijnstok, jullie zijn de wijnranken'.

Daarmee brengt Jezus plastisch in beeld

hoe hij verbondenheid ziet en dat belichaamt.

In wat ons met hem en met elkaar verbindt

gaat het om vruchtbaar en gelukkig *samen*leven.

We zijn bedoeld om druiven te worden, en dus wijn,

en dat staat voor grote vreugde!

Jezus zegt die woorden op de laatste avond van zijn leven,

in het zicht van de dood.

'Blijf in mij, dan blijf ik in jullie'.

Dat is geen commando of gebod,

dat is een hartenwens, zijn testament, een zielsgraag verlangen.

Onze band met elkaar wordt ten diepste gedragen en gevoed

door onze verbondenheid in hem, Jezus.

Dat maakt het voor ons kostbaar en belangrijk

om de band met *hém* bij te houden en te verzorgen.

Ieder doet dat op zijn eigen manier.

Door zondagse vieringen zoals deze,

door vormen van mediteren en bidden hier of waar dan ook,

door actieve inzet voor een goede zaak

ieder kiest daar zijn eigen vormen voor.

Mijn geloof, mijn diepste levensovertuiging,

heeft verzorging nodig, bij snoeien, net als wijnranken.

Ik hoorde iemand eens zeggen:

'je moet regelmatig *je ziel wassen*'.

Net zoals je kleren of je beddengoed,

moet je af en toe gewoon je ziel wassen.

Je kruipt als het ware weer in een schoon bed,

tussen schone lakens.

Fijn, als je ziel weer gewassen is!!